

Inventáře a katalogy Okresního archívu v Olomouci

Číslo listu JAF: 1652
Číslo pomůcky: 757

Š - 1 - 2

ARCHÍV MĚSTA UNIČOVA

SPISY

(1223) 1534 - 1945

Inventář

Zpracoval :
Josef Pucek

Šternberk 1982

Obsah

Úvod	3
Inventář	
1) Registraturní pomůcky	
a) Manipulační období 1534 - 1786	18
b) Manipulační období 1786 - 1824	19
c) Manipulační období 1824 - 1850	23
d) Manipulační období 1850 - 1945	31
2) Spisy	
a) Manipulační období 1534 - 1786	34
b) Manipulační období 1786 - 1824	49
c) Manipulační období 1824 - 1850	
politické záležitosti 1824 - 1849	70
právní záležitosti 1826 - 1850	88
hospodářské záležitosti	93
d) Manipulační období 1850 - 1945	98
Rejstřík	113

Úvod

Ještě na počátku dvacátých let psali shodně oba autoři dějin Uničova, V. Pinkava i J. Kux, že písemnosti se v městském archivu dochovaly jen v malém rozsahu.¹⁾ Měli na mysli úřední knihy a spisy kromě listin, o nichž bylo známo, že se dochovaly téměř beze ztrát od roku 1223.

Toto zjištění mělo sice reálné opodstatnění, zároveň však vzbuzovalo oprávněné pochybnosti. Zničení značné části písemností by sotva ušlo pozornosti kronikářů, z nichž zejména J.N. Eugl, který své „Dějiny Uničova“ dokončil v roce 1830, znal situaci v městském archivu velmi dobře a nepochybně z něj i čerpal.²⁾ Absence knih a spisů v pozdější době měla tedy jiné příčiny: souvisela patrně s pronikavými změnami, k nimž v městské správě došlo v průběhu 19. století.

V roce 1786 byl zaveden v Uničově podle výnosu dvorské kanceláře o „jednotném zřízení“ z 14. 3 1783 regulovaný magistrát. Správní a soudní aparát dostal pevnou systemizaci, obsazení úřadů bylo podmíněno stanovenou kvalifikací. Toto opatření se pochopitelně odrazilo i v úrovni spisové manipulace, jejíž zkvalitnění patřilo nesporně ke kladným stránkám regulovaného magistrátu. Brzy se však projeví i negativní průvodní jevy, z nichž byrokratizace městské správy se stala příslovečnou. Spisů přibývalo geometrickou řadou a dosavadní prostor pro jejich ukládání - vlastně jen několik skříní - již nestačil. Byla tedy k tomuto účelu vyhlédnuta samostatná místnost, bývalá radniční kaple, a sem pak přeneseny všechny písemnosti, které se z dřívějších dob dochovaly nebo vznikly z činnosti regulovaného magistrátu. V tomto poměrně vhodném prostředí přetrvaly nejméně půl století.³⁾

Pronikavé změny nastaly zavedením „nového obecního zřízení“ podle výnosu dvorské kanceláře ze 17. 3 1849. Uničov pozbyl statut královského města, naproti tomu se však stal přechodně sídlem tzv. smíšeného okresního úřadu (v letech 1855-38) a okresního soudu (v letech 1850-1938). Pro obě instance byla uvolněna budova radnice, zatímco magistrát přesídlil do budovy bývalého minoritského kláštera v dnešní Olomoucké ulici. Tato změna měla na magistrátní registraturu velmi nepříjemný vliv. Byla totiž z radnice narychlo vyklizena a bez ohledu na nějaký pořádek uskladněna v odlehlé klášterní místnosti v jakési komoře bez oken a regálů. Písemnosti byly nakupeny bez ladu a skladu, takže je nebylo možné přehlédnout, tím méně v nich vyhledat nějaký spis. K dovršení kalamity většina magistrátních úředníků přešla do státních služeb a nové osazenstvo o „starých písemnostech“ mnoho nevědělo. Tak se stalo neuvěřitelné: během času se na ně úplně zapomnělo.

Výjimku tvořily městské listiny a několik jednotlivin, úředních knih a spisů, na které magistrátní agenda po roce 1850 navazovala, nebo které se z nějakých příčin právě nacházely mimo registraturu. Jmenovitě je třeba uvést tyto písemnosti: knihu měšťanů vedenou od roku 1683, purkrechtní knihu z let 1609-1630, kopiář městské korespondence z let 1629-1630, zlomek účtů purkmistrovského úřadu z roku 1609 a konečně některé cechovní písemnosti ze 17. a 18. století.⁴⁾

Takový byl stav městského archivu na počátku 20. let. Při zpracování dějin města v této době nezbývalo, než čerpat z torza, které bylo ostatně díky bohaté sbírce listin dosti ucelené, a z materiálů, uložených v jiných archivech.

K objasnění záhady uničovského archivu došlo teprve koncem 30. let, kdy se při stavebních úpravách v budově městského úřadu přišlo na „hromadu starého papíru“. Bez bližšího prozkoumání bylo rozhodnuto, aby byl prodán jako makulatura (Papierfetzen) do litovelské papírny. Zásluhou kustoda městského muzea, který historickou cenu písemností přece jen rozpoznal, sešlo z prodeje a na odbornou prohlídku byl přizván správce olomouckého „Heimatarchivu“ J. Röder. Pod jeho vedením byla podniknuta další opatření; archiválie byly očištěny, prohlédnuty, roztríděny, uspořádány a opatřeny prozatímním soupisem. Ještě v průběhu těchto prací v roce 1938 uveřejnil Röder o nálezů informativní

zprávu a později i soupis nalezených úředních knih.⁵⁾ Veškerý materiál byl pak uložen v téže budově v Olomoucké ulici.

V roce 1946 byl z rozhodnutí revolučního národního výboru v celém rozsahu, včetně listin, úředních knih, registraturních pomůcek a spisů od nejstarších dob až do roku 1938 (písemnosti z okupace byly většinou zničeny za válečných událostí) přemístěn do budovy radnice, která měla sloužit muzejním účelům a uložení městského archivu. Pro vlastní účely byla adaptována budova bývalé nemocnice v dnešní Nemocniční ulici. Tento stav trval do roku 1958, kdy městský národní výbor změnil původní rozhodnutí a za sídlo městské správy ustanovil opět historickou budovu radnice. Archiv byl tedy přestěhován na dřívější místo, tj. do budovy bývalého kláštera v Olomoucké ulici. Avšak ani toto umístění nezůstalo natrvalo. V roce 1971 přemístěn do budovy bývalé městské věznice v Příční ulici.

Jen malá část písemností zůstala po všech těchto změnách v původním stavu. Co v tomto ohledu nezpůsobilo časté stěhování, je nutno připsat činnosti osob, které z nejrůznějších příčin do písemností zasahovaly jak v starší době - do poloviny 19. století, kdy se jejich větší část stala nedostupnou, tak po jejím odkrytí a částečném zpřístupnění v třicátých letech tohoto století. Tzv. badatelé vyjímali archiválie nebo jejich celky a pokud nedocházelo přímo k ztrátám, došlo k narušení původního stavu a k dalšímu zhoršení celkové situace.

První prokazatelné kroky směřující k zavedení určitého systému v ukládání písemností v městském archivu v Uničově lze datovat vznikem nejstarší registraturní pomůcky. Tato pomůcka měla umožnit orientaci v narůstajících písemných materiálech a vyhledání potřebné písemnosti. Vznikla v sedmdesátých letech 18. století, nedlouho před zavedením regulovaného magistrátu.⁶⁾

Způsob, jakým byla zpracována, svědčí o tom, že vznikla jednorázově a že zahrnuje veškerý písemný materiál kromě listin, které byly ukládány na jiném místě. Registrátor postupoval tak, že bral spis po spisu, prostudoval jej a připsal (většinou in dorso) registraturní značku (signaturu), případně i stručný obsah (regist). V registraturní pomůcce pak pořídil záznam, který obsahoval signaturu, regist a datum (rok) vyhotovení písemností. Pro jednotlivé, obsahově shodné nebo příbuzné spisy volil jako registraturní značku písmeno velké abecedy a pro další rozlišení připsal k písmenu arabskou číslici, např.

M 1 (tj. manufacturistica - písemnosti týkající se manufakturní výroby, manufaktur apod.),

M 2 (tj. mercantilia - písemnosti týkající se obchodu, dovozu a vývozu zboží apod.),

M 3 (tj. Münzwesen - mincovnictví, platnost, hodnota a změny v hodnotě oběživa, penězokazectví apod.).

Pomůcka byla tedy zpracována na způsob tehdy běžných repertářů.

Další registraturní pomůcky, které na tuto první navázaly, vznikly již víceméně systematickým zpracováním doručených písemností. Kromě data vyhotovení obsahují také datum doručení, resp. zaprotokolování (prezentace) buď pouze měsícem (např. in januarie 1779) nebo později i dnem. K jednotlivým repertářům byly pak vyhotoveny rejstříky jmenné, příp. i věcné.⁷⁾

Skupiny písemností se stejnou registraturní značkou se od sebe lišily nejen obsahem, nýbrž i rozsahem a významem. Některé nepřesáhly množství několika, příp. jediného spisu, zatímco jiné narostly do značných rozměrů. Celý systém spisové manipulace se navíc vyznačoval jistou nedůsledností: docházelo k záměně signatur a k mezerám, způsobeným nezaregistrováním některých písemností. Lze konstatovat, že registraturní pomůcky nepodchycují úplný stav registratury, naproti tomu některé zaregistrované písemnosti ve skutečnosti chybí; buď byly připojeny k pozdějším spisům jako priora nebo se prostě ztratily. Počet nezaregistrovaných písemností (bez signatury) nebyl zanedbatelný; při současné inventarizaci byly dodatečně podle obsahu zařazeny na příslušné místo. V případě písemností

poddanských vsí, které se do spisovny dostaly zřejmě v pozdější době, byly utvořeny nové skupiny.⁸⁾

Časový rozsah této nejstarší části registratury, tzv. registratury I, je vymezen letopočty 1534 - 1786. Zahrnuje písemnosti z období, v němž prosperita města dosáhla kulminačního bodu, avšak i z období největšího úpadku v důsledku třicetileté války a následujících hospodářských, sociálních a národnostních zvratů. Po jazykové stránce obsahuje česky psané písemnosti až k časovému rozmezí 1680 - 1690.

Se zavedením regulovaného magistrátu byla realizována jistá zlepšení spisové manipulace. K registraci písemností byly použity předtištěné formuláře tzv. podacích protokolů s rubrikami, předepisujícími údaje o datu vyhotovení, obsahu, datu prezentace a o signaturách. Podací protokoly předpokládaly rozdělení magistrátní agendy do tří resortů - politického, právního a hospodářského (in politicis, in judicialibus, in oeconomicis) a pro jednotlivé resorty samostatné pomocné knihy. V Uničově byly sice tři druhy podacích protokolů zavedeny, avšak písemnosti byly nadále ukládány společně, takže také registratura tohoto období 1786 - 1824, tzv. registratura II., je jednotná. Ani se vznikem regulovaného magistrátu nebyl zaveden spisový plán, takže písemnosti byly řazeny do skupin opět víceméně nahodile, jak se jevila okamžitá potřeba a jak vyžadovala situace ve spisovně; např. některá skupina se příliš rozrostla a vymezené místo v regálu nestačilo, bylo prostě použito nové signatury. K signování sloužily arabské číslice (Fasc. 1 až 128), např.:

- 1 - Volby do městské rady a obecního zastupitelstva; obsazování funkcí a míst v městské správě, osobní spisy funkcionářů, úředníků, žadatelů o místo.
- 2 - Zemědělství aj. zaměstnanci, dělníci a sloužící (čeledíni, děvečky, služky apod.), pokyny o přijímání do zaměstnání všeobecně i v jednotlivých případech, hlášení o přijetí nebo propuštění.
- 3 - Výroční a týdenní trhy - oznámení a změny termínů konání trhů na různých místech v kraji i mimo kraj.

Přes řadu nedůsledností v spisové manipulaci je registratura úplnější a registraturní pomůcky podávají o ní dokonalý přehled. V důsledku byrokratizace městské správy se objem písemností velmi zvětšil, takže v časovém období asi tří desetiletí vzniklo více písemného materiálu než v rozmezí tří století. Pokud v něm zjišťujeme mezery a chybějící písemnosti, stalo se tak většinou nepříznivými vlivy a zásahy. Po stránce jazykové je ovšem tato registratura jako i následující zcela německá.

K výraznému zdokonalení spisové manipulace u uničovského magistrátu došlo v souvislosti s působením syndika a pozdějšího primátora D. Gillitsche, který stál v čele městské správy v letech 1822 - 1843.⁹⁾ Během své dlouholeté praxe se dokonale seznámil nejen se stavem spisovny v Uničově, nýbrž i v jiných městech, a na základě těchto zkušeností usiloval o jejich zlepšení. Jeho přičiněním byl zaveden spisový plán odpovídající nejlepším soudobým vzorům. Písemnosti byly podle tří resortů magistrátní agendy (politické, právní a hospodářské) nejen registrovány v samostatných podacích protokolech, nýbrž i samostatných odděleních ukládány, takže vznikly tři řady písemností v záležitostech politických, právních a hospodářských. Spisový plán se vyznačoval účelnou, promyšlenou a pevnou strukturou, takže nahodilé zásahy registrátora omezoval na minimum. K signování písemností bylo použito římských a arabských číslic, např.:

- I/1 Vyhlášky, oběžníky a nařízení krajského úřadu v politických záležitostech.
- II/1 Pohyb obyvatel - sčítání lidu a změny v důsledku stěhování; statistická hlášení, matriční výpisy a různá potvrzení; vyhlášky, oběžníky a nařízení týkající se pohybu obyvatel.
- II/2 Vandrovní knížky a pasy, osobní aj. doklady tovaryšů a řemeslníků; vyhlášky, oběžníky a nařízení týkající se pobytu cizích řemeslníků.

Souhrnně lze říci, že registratura tohoto manipulačního období 1824 - 1849 (1850) - registratura III - se po stránce spisové manipulace vyznačuje nejvyšší úrovní vůbec.

Registraturní pomůcky, podací protokoly a rejstříky jmenné, příp. věcné, jsou bez mezer, existující mezery v spisovém materiálu vznikly pozdějšími nepříznivými vlivy a zásahy.

Události roku 1848 a následující změny v politické správě zasáhly do magistrátní agendy velmi nepříznivě. Lze říci, že spisová manipulace doznala značnou újmu. Od spisového plánu bylo upuštěno, registraturní skupiny byly vytvářeny víceméně nahodile, pro signování písemností bylo použito písmen velké abecedy a arabských číslic, avšak zcela nevhodně; registrátor se sice pokusil imitovat starý vzor a volit písmena podle obsahu písemností (A - Archiv, B - Bürgerrecht), ale brzy i od toho upustil a užil pouze písmen A až G a pro další rozlišení věcných skupin přidával arabské číslice, zlomky čísel i malá písmena, např.:

E 1/8 g Řemesla - vyhlášky, oběžníky, nařízení okresního úřadu a magistrátu týkající se řemesel a řemeslníků, žádosti o povolení provozovat řemesla, doklady jednotlivých řemeslníků.

Podací protokoly existují v tomto období jenom do roku 1907. Aby byla vůbec umožněna orientace ve spisovém materiálu, který byl odkládán opět v jednotné spisovně, byl zaveden „klíč“ k registratuře (Schlüssel zur Registration), jednoduchý seznam signatur s heslovitým vyznačením obsahu písemností, ale ani ten nebyl zpracován důsledně. Tak např. se signaturou A se setkáváme na spisech velmi různorodého obsahu - jsou tu záležitosti veřejné správy, spolků, škol, financí, zdravotnictví, spojů atd., takže nakonec bylo nezbytné spisy přeřadit na správné místo. Registratura tohoto manipulačního období 1849 - 1918, tzv. registratura IV, zahrnuje rovněž spisy z následujících let, ale ty jsou zachovány v pouhém torzu. Dezolátní stav zjistil patrně již archivář Röder při svém působení v Uničově koncem třicátých let a snažil se registraturu IV ucelit. Jeho dodatečné zásahy nebo snaha jiného registrátora zachránit v písemnostech z let 1918 až 1938 co se dá, jsou zjevné. Za okupace v letech 1938 až 1945 se používalo způsobu spisové manipulace podle říšského vzoru, ale písemností se dochovalo jen nepatrné množství.

K archívní charakteristice spisového materiálu, uloženého nyní v registraturách I - IV, je vhodné ještě dodat, že podle dřívějších třídění byly veškeré spisy rozděleny do tří registratur. Písemnosti z nejstaršího období 1534 - 1786 byly totiž chápány jako priora následujícího manipulačního období 1786 - 1824 a příslušná registratura označována jako I. Proti tomuto pojetí však mluví zřetelný registraturní systém a nejstarší registraturní pomůcky.

Hlediska pro posouzení významu spisového materiálu je možné stanovit následovně:

a) Podle provenience písemností.

Jen menší část materiálu uloženého v registraturách I - IV vznikla z činnosti městského úřadu a jeho složek. Tato část (přibližně jedna třetina) a písemnosti institucí a organizací na ni navazující se týkají Uničova přímo a bezprostředně. Předmětem těchto písemností jsou tedy záležitosti města a městského správního obvodu (Uničova a poddanských vsí Děřichova, Libiny, Malých Novosad, Nové Děřiny, Rudy, Střelic, Velkých Novosad a městečka Loštic) a záležitosti jeho obyvatel.

Druhá, rozsáhlejší část písemností vzešla z činnosti jiných úřadů, organizací a institucí a týká se nejen Uničova, nýbrž i dalších míst, měst a krajů. Zahrnuje většinou výnosy, vyhlášky, oběžníky a nařízení okresního nebo krajského úřadu, zemského gubernia, zemského místodržitelství, dvorské kanceláře, okresního, krajského nebo apelačního soudu apod., které byly odeslány zároveň na různá místa a jsou tedy zastoupeny také v registraturách jiných měst. Pro studium místních a regionálních otázek mají nesporně přední význam písemnosti místní provenience a z ostatních ty, které na ně navazují.

Původ písemností je významným hlediskem např. při studiu demografických poměrů. Zvláště do revolučních změn v roce 1848 a do ukončení vrchnostenské městské správy hrála domovská příslušnost zásadní roli. Význam městských písemností a písemností vzniklých z přenesené působnosti na různé úřady v městě, např. hospodářský, berní, sirotčí apod., vyplývá tedy z patrimonijního svazku; vrchnost, v tomto případě městská, zasahovala do života svých poddaných (a tím i do demografických struktur) velmi intenzivně.

b) Podle jazyka a doby vzniku písemností.

Vrcholný rozvoj Uničova probíhal v období české městské správy, tj. zhruba od poloviny 15. století do třicetileté války. S rozšiřováním majetkové podstaty a upevňováním postavení mezi předními moravskými městy rostl i jeho význam. Navzdory tomu se písemnosti z tohoto období dochovaly v jen relativně malém rozsahu. Uvedená skutečnost vyniká ve srovnání s rozsahem dochovaných písemností z období německé městské správy, kdy se spisová agenda rozrostla v důsledku její byrokratizace.

Nepříznivá situace v starší části registratury I měla celou řadu příčin, všechny však jsou v přímé úměrnosti k politickým a sociálním změnám. První městské písemnosti vznikly v období, kdy v městě vládl německý patriciát a byly nepochybně psány německy. Převrat, politicky dovršený proslulým privilegiem krále Jiřího z roku 1469,⁹⁾ byl radikální, smetl oligarchii měšťanů ve prospěch revoluční a početnější vrstvy českých řemeslníků, a kontinuita městské správy byla přerušena. Po tomto roce se stala městská rada úplně českou a obnovovala se ze středně majetné vrstvy řemeslníků. Nastal nebývalý rozvoj řemesel a vznikly první cechy.

Pronikavý hospodářský vzestup umožnil rozšiřovat hospodářskou základnu nákupem nových území a poddanských vsí. Byla zakoupena rychta, postavena tržnice, která pak plnila současně i funkci radnice. Je příznačné, že písemnosti, které v těchto nových podmínkách vznikly a také se dochovaly, byly písemnosti cechovní. Vedle nich stěžejními dokumenty jsou kupní smlouvy, potvrzující vlastnictví poddanských vsí a městečka Loštice. Těmto vrcholným aktům předcházela však určitě složitá a rozsáhlá jednání, rokování městské rady, cechovních shromáždění apod. - písemné doklady však o nich chybí.

Sociální a národnostní převraty ovlivnily hluboce stav městské registratury: nepochybně, jestliže veškeré písemnosti z období české správy města, které se dochovaly, co do významu zařadíme na přední místo.

c) Podle obsahu a ucelenosti písemností.

Význam písemností je třeba posuzovat dále podle obsahu, tj. podle pojednávaného předmětu a věcné ucelenosti.

Z tohoto hlediska první okruh tvoří písemnosti, které se vztahují k statutárním, územním a majetkovým záležitostem města a jeho právům jako celku. Jinými slovy, které se týkají městských privilegií, veřejně právních smluv, financí, hranic, městského území i jeho jednotlivých částí.

Do čela registratury I jsou vřazeny spisy listin a listů, ověřené a neověřené, jejichž originály jsou jen zčásti obsaženy v archivu města. Jde o věcnou skupinu, sestávající z nesignovaných opisů převážně novější časové provenience, blížících se jen v některých případech významu listin. Z hlediska pojednávaného předmětu blízko stojí písemnosti, které zahrnují agendu vyžadování, ověřování a udílení výsad a práv (sg. A 12).

Do tohoto okruhu spadají dále spisy, jejichž předmětem jsou zemské sněmy, jejich ohlašování, obesílání a relace (sg. L 4; 66; pol. XIX), doklady o obnovování městské rady, o jejím složení, potvrzování a případných změnách, a posléze o volbách do městského zastupitelstva (sg. R 1; 1; pol. XX/1; XX/1; E 1/6c). Zápisy ze zasedání městské rady a městského zastupitelstva jsou uloženy na příslušném místě v řadě úředních knih.

K záležitostem města jako celku se vztahují rovněž spisy, které se týkají městského vrchnostenského obvodu, jeho hranic, půdního a lesního majetku, poddanských vsí, městečka Loštic a sporné věci hranic (sg. G; a 120; práv. I; hosp. I/4; E 4/5). Konečně sem třeba zařadit městské účty a spisy, týkající se městských financí.

Druhý rozsáhlý okruh tvoří ty písemnosti, které se týkají poddaných a obyvatelstva vůbec, jejich práv a povinností. Především jde o měšťanské právo a domovskou příslušnost. V registraturách nacházíme žádosti o udělení s příslušným dokladovým materiálem, propouštěcí listy (sg. B 1; J 9; 52; pol. XVIII/1, XXV/4), vandrovní doklady, cestovní pasy, povolení pobytu aj. (sg. J 9; 36; pol. II/5; B 1/1). Zvláštní zmínky si zaslouží originály sarkandrín (sg. A 11).

Pozornosti si zaslouží také písemnosti, které se týkají cechů, řemesel a řemeslníků, žádosti o povolení živnosti. Bez schválení městské rady se neobešlo přijetí mistra nebo vandrovního tovaryše. Městská rada schvalovala cechovní stanovy i jejich změny, zasahovala do sporů mezi cechy i uvnitř cechů, dohlížela na manufakturní výrobu. Zvláštní zmínky si zaslouží písemnosti, které se vztahují k manufakturní výrobě vlněného zboží v Uničově (sg. M 1; 32; 124).

Do tohoto okruhu spadají rovněž záležitosti trhů, tržní řády, dohled na trhy a obchod vůbec (sg. P 8; pol. VIII/17; B 3/27 aj.).

Z oblasti nesporného práva je zde třeba uvést spisy v záležitostech závětí a pozůstalostí (sg. E 1; 13; práv. VIII/1) a majetkových převodů (sg. E 4; F 12; K 2; 17; práv. XIV aj.).

Poměrně rozsáhlé jsou celky, které se týkají sporného a trestního práva. Zvláště soukromoprávní záležitosti, povětšinou majetkové spory, se odrážejí ve velkém množství spisů (sg. C 3, P 9; 12, 67; práv. IV, V aj.). Trestní spisy začínají až od roku 1737, souvislá řada však až od poloviny 18. století (sg. C 4; 63 a 113). Zvláštní zmínky si zaslouží zatykač na Lafayette z 8.11.1794, zaslaný magistrátu krajským úřadem v Olomouci, sg. 66.

Dosti početně jsou zastoupeny písemnosti, které se týkají péče o sirotky a správy sirotčího jmění (sg. P 1, P 2; 54; práv. IX/1), cizinců, tuláků a postrku (např. B 4; 56; pol. VIII/10 aj.). Obsáhlé a bohatě členité jsou ovšem skupiny zahrnující vojenské, válečné a jim blízké záležitosti, jako ubytování vojska, přípravek, dodávky pro vojsko, válečné škody, opatření týkající se válečných invalidů, vdov a sirotků.

Závěrem k předchozím kapitolám, tvořícím jakýsi úvod do studia v uničovském městském archivu a seznamujícím s jeho dějinami, archivní strukturou a stručně i s obsahem, zbývá dodat, že archiv (listiny, úřední knihy a aktový materiál) dokumentuje vývoj Uničova od nejstarších dob („ab urbe condita“), v některých obdobích více, v jiných méně adekvátně.¹¹⁾ Písemnosti nalezené v třicátých letech obohatily archiv po kvantitativní stránce a staly se zdrojem poznatků zejména pro novější období patrimoniální správy, zásadní změny však nepřinesly. V. Pinkava a J. Kux napsali své dějiny Uničova, aniž tuto část archivu měli k dispozici.

Tento inventář navazuje na inventáře dosud zpracovaných fondových oddělení Archivu města Uničova, a to na inventář listin (inv. č. 1 - 164), zpracovaný v roce 1970, a na inventář úředních knih (inv. č. 165 - 2246), zpracovaný v roce 1976. Spisy uspořádal, inventář sestavil a úvodem opatřil Josef Prucek v letech 1977 - 1982. Fondové oddělení spisů ke dni dokončení inventarizace čítá 1284 evidenčních jednotek, tj. 295 registraturních pomůcek a 989 kartonů.

Poznámky :

1) Pinkava, Viktor: Uničovský a rýmařovský okres. In: Vlastivěda moravská II, Brno 1922, s. 70, 108.

Kux, Johann: Geschichte der königlichen Stadt Mährisch Neustadt, Uničov 1923, s. VII.
2) Eugl, Johann: Geschichte der königlichen Stadt Mährisch Neustadt, Olomouc 1932.

- 3) Srov. T. Soušek: Depozitář olomouckého okresního archivu v Uničově. In: Okresní archiv v Olomouci 1979, s. 23-25.
- 4) Srov. J. Kux: cit. dílo s 139.
- 5) Röder, Julius: Das Mährisch-Neustädter Stadtarchiv. In: Zeitschrift des deutschen Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens. Brno 1938, roč. 40, s. 28 - 32.
Týž, Die Bücher des Mährisch Neustädter Stadtarchivs. In: Nordmährerland, Hefte für Kultur und Wirtschaft, Beilage 4. Olomouc 1943.
- 6) Inventáře a katalogy Okresního archivu v Olomouci, Archiv města Uničova, inv. č. 2247.
- 7) Tamtéž, inv. č. 2251, 2252, 2253.
- 8) Srov. J. Kux, cit. dílo s. 221, 223-224.
- 9) Archiv města Uničova, inv. č. 31.
- 10) Srov. J. Pucek: Spor tkalcovského cechu se správou vlnářské manufaktury v Uničově. In: Okresní archiv v Olomouci 1979, s. 40 - 56.
- 11) Srov. J. Pucek: Inventarizace knih Archivu města Uničova. In: Okresní archiv v Olomouci 1979, s. 17 - 19.

Název fondu :	Archív města Uničova
Název fondového oddělení :	Spisy
Značka fondu :	Š - 1 - 2
Počet inv. jednotek :	929
Počet evid. jednotek :	1284
Místo uložení :	Uničov, Příční 7
Stav ke dni :	31.12.1982
Fondové oddělení uspořádal :	Josef Pucek
Inventář sestavil :	Josef Pucek
Počet stran :	118
Počet exemplářů :	5
Přepsala :	Pavla Svobodová
Inventář schválil :	PhDr. Vladimír Spáčil, v.r.